

Komárom és Vidéke

politikai hetilap.

KOMÁROM VÁRMEGYE KÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP.

Előfizetési ára:
 egész évre . . . . . 110 korona.
 fél évre . . . . . 70 . . . . .
 negyed évre . . . . . 36 . . . . .
 Egyes szám ára . . . . . 4 korona.

Felölős szerkesztő:

Pathó Gyula

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.
 Hirdetések ára díjszabás szerint.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:

Komárom, Iskoia utca 13. szám.

Meghalt a király.

A messze távolból egy megrendítő hírt röpitett széjjel a táviró: *április hó 1-én délelőtt 11 óra 30 perckor meghalt Károly király*

Maciéra szigetén érte el a Végzet a száműzött magyar királyt. Meghalt, életmenték. Fájó szívünk mély gyászát érezzük, mert az halt meg, ki Szent István koronáját viselte, mert eltemették a nemesszívű embert, ki sokat, nagyon sokat szenvedett.

Ez a tragédia volt. Megszeméltető volt a habsburgi dinasztikus politikának, mely e súlyos válságos időkben önmagában oszlott széjjel. Képviselője volt az erős férfinak, ki annyi Habsburg-ös után ember tudott maradni, szív-és kedély-ember, ki a léveszélyében megakart állítani a végzetét, mely a császárságot omlasztotta széjjel. A messzi tene-
 s gyászánál részvételt, kegyelettel acozunk a porba hullt „Nagynak”.

Funchalban, Mária szeplőtelen fogantatásának kápolnájában hétfőn

szentelték be IV. Károly holttestét és kedden temették el a Capomonte-i temető ciprusfás sírkertjébe ideiglenesen.

Hagyományos és szívből fakadó tiszteletünk külső megnyilvánulása az országos gyász hivatalos elrendelése, a kormány és közhatóságaink erre vonatkozó intézkedései.

Emlékezzünk az elköltözöttre! Emlékezzünk a nagy ünnepre, midőn a pompás fényvel, minden szertartásos dísszel, hitünk, bizodalunk, reménységünk benső imájával tettük fejére Szent István koronáját. Ifjú élete ragyogó, napsugaras tavaszt jósolt s a sors egy szomorú gyászos véget hozott. Ő most már nyugszik csendben, békében... Áldás poraira, béke emlékére.

Hamvó porának áldása és békessége legyen vigasz az ország mély sebére, adjon erőt Honának megmentésére. A széthúzás, a viszálykodás szűnjön meg végre, legyen egységes a nemzet, hogy a Végzet tragikus keze hazánkat ne érje. Magyarország feltámadása lesz a remény csillag az égen, mely örök mécsesként világítja ott messze

idegenben nyugvó nagy halottunk sírhelyét.

Adj Uram örök nyugodalmat, és az örök világosság fényeskedjék neki!

EGO

Néhány szó a földbirtok-reformról városunkban.

Lapunk megelőző számában már foglalkoztunk e kérdésse — megemlítvén, hogy az Országos Földbirtokrendező Biróság a városi tanács előterjesztésére eirendelte városunkban — egyelőre a házhelyrendezési eljárást, mely céliből az igényiök összeírása megtörtént s a további törvényszerű eljárás lefolyása végett a tatai kir. Jarásbiróság erre kirendelt bírara, Gaspar Ferenc kir. tvszéki bíró a múlt egész heten városunkban tartózkodott.

A házhelyrendező bizottság, amelynek Gaspar Ferenc bíró vezetése alatt tagjai voltak: Dr. Szabó Kalman tiszti főügyész, Molnar Imre gazdasági felügyelő, Hada Jenő városi mérnök, az igényjogosultak megbízottjaiként Molnar Istvan és Varady József birtokosok s az érdekelt gróf Gyürky-fele uradalom

NAGYPÉNTEKÉN.

írta: Surenz Ferenc

A keresztény érület az élet minden napjában, de különösen a komoly nagyböjti időszakban úgy van azzal a szíttel, a Golgotával, úgy van azzal a fával, a keresztfával, mint a madár: körül-pdósi a fát, az ágat, amelyen feszke van s enekli: „máshol nem lelhetek nyugodalmat lelkenek”. Oly beszede nek, mint a gyermeknek edes anyja kereszt-fejlája, suttog egy nagy szeretetről, mely meghalt, de halálában is él, s elhallgattatni nem lehet sohasem. A földön járó örök szeretet beszél a keresztben! A vigasztalás, a könyörület, az önfeláldozás, az önzetlenség megfeszítve. Kiterjesztett két karja a magához fölemelő szeretet: megtört tekintete megbocsájto irtalom, utolsó szavai megrázó „Kyrie eleison!”

„Si exaltatus fuero” — mondotta életében, — ha felmagasztaltatom, mindeneket magamhoz vonzok. És úgy lett! Az embereket folyton vonzotta és vonzza a Keresztrefeszített. Lelkesedésüknek, vágyódásaiknak, reményeiknek, törekvéseiknek tárgyát meglelik az Üdvözítő szívében!

Meghódította a metafizikusokat, a platonistákat, vonzotta a stoikusokat, a

megtisztult és emelkedettebb erkölestani hívét, végül lefoglalta a művészi ihletet s a képzőművészet, költészet, zene bámulatos világa megdicsőítette a nagy szenvedő alakját.

Csak egy talpalattnyi földet adtak, ahova durván összetakolt keresztet leverhetem s meghódítom a világot. A világ négy tája felé feszülő keresztben, bíborvörös palástjába öltözött királyi testen, a vércseppektől csillgó, szomorú arcon van valami mélyseges, örökké emberséges, igaz vonás, a lét kavargó mélységet megnyugtató, kiegyenlítő erő, valami lenyűgöző, sötétséget oszlató fény: fulget crucis mysterium. A Kristus regnat. „Kristus uralkodik” eszméje ragyog. Fájdalmaink osztályrészesét látjuk a Megváltóban.

Hanem az élet mintha fordult volna! A régi értékek értéktelenné váltak a modern ember szemében, mely a kereszt világát is fölforgatni látszik. Az erejétől duzzadó, reményeiben túlfutott lelek káprázatos jövőt fest maga elé. A hatalmas, előretörtető egyéniség, az erőszakosan gázoló, rombolva építő indulatok imponálnak neki. Mi ehhez a szenvedő, az irtalmas, a türelmes Krisztus világa. A bün alávalóságával szemben áll a bün költészet, a lemondással a nagyravágyás szelleme, az ön-

magába léréssel az önmagából kitérés fanatikus küzdelme.

Ez a világ oda viszi eredetét, mikor a klasszicizmus szelleme, levegője csapta meg az új idők fele vágyó ember arcát. Bűbájos édes álomként ringatta el a lelkeket, úgy mint a renaissanceban is, megbővülve azonban újabb motívumokkal, beleilleszkedve sokkal felvilágosultabb, sokkal pozitívabb lelkekbe. A görög idealizmus aranytónusú, könnyűvérű es derülthomlokú rózsaujjú világa szállt le s összeölelkezett a realizmus a monizmus világával. A szellem és anyag, a lélek es természet, pszihika és fizika azonossága bontogatta ki szárnyait.

Ennek a mámoros világnak szomorú volt nagyon a Krisztus-arc, a töviskoronától beárnyékoltt tekintet, a meggyötört ember. Goethe nem nézhette „a két egymásra keresztbe tett fadarabot”. A lán a fájdalomnak képe bántotta, melynek istenítését kárnozta. Nietzsche ránez a keresztre és káromkodik: „Meghalt az Isten, éljen az Übermensch!” Es tovább ment, örjögött es megörült, örült lélekkel magát Krisztusnak mondta.

Ez a szeilemi felfogás nem tűnt meg le! A hatalmas, erőszakos ember, az Übermensch imponál még mindig. Fogy a gyen-

képviselője, — mintegy 350 igénylő jogosultságát állapította meg.

A tárgyalások pártatlan és igazságos vezetéseért méltán elismerés illeti Gaspar Ferenc járásbíró, aki nem a törvény betűihez, hanem annak igazi szelleméhez ragaszkodva igyekezett nehez feladatát teljesíteni, aminek legegyszerűbben szóló bizonyossága, hogy a megállapított névsor ellen csupán egyetlen egy felszólalás adatolt be — s erre is csak azért került a sor, mert a bizalmiférfiak a tárgyaló bizottságnak az illetőit nem tudták kellő felvilágosítást nyújtani.

A tárgyalások végén került sorra a legnehezebb kérdés, — honnan s mily aron kapjanak az igénylők házhelyeket?

Aki városunk fekvését ismeri az az első tekintetre tisztában lehet azzal, hogy itt csak a katonai kincstári területek s gróf Gyürky Viktorne szónyi nagybirtokosnak a város beiterületével közvetlen érintkező birtokrészei jöhetnek szóba. És tényleg az igénylők túnyomó része a gróf Gyürky Viktorne-féle területeket jelölte meg olyanok gyanánt, mint amelyek házhelyeknek a legalkalmasabbak. Emellett a honvédelmi érdekek határain belül másodsorban kérte igénybevenni a nélkülözhető kincstári területeket is.

A gróf Gyürky-féle uradaiom nagyon erősen károskodott emellett is, hogy a város beiterületen lévő beépített telkek is jelöltessenek ki házhelyekül az igénylők számára, — amde ezzel szemben a bizottság egyhangulag arra az állaspontra helyezkedett, hogy ezeket a telkeket részint megfizethetetlen drága voltak, — részint pedig amiatt, mert hiszen tulajdonosaik ugyan csak házhelyek céljaira szereztek, napirendre tert az uradalom különös kivánsága felett.

Ezután került a sor a legfontosabb kérdésre — a telkek vételára.

A katonai kincstár magát a tárgyalásokon nem képviseltetvén, — a bizottság a Kun Miklós-féle telk mellett elhúzódó gyakorlatéből esetleg igénybevehető terület, valamint a huszár-

laktanya északnyugati oldalán fekvő kisebb kincstári terület kisajátítási egysegarárt negyszögölenként 20 illetve 16 koronában jelölte meg.

Gróf Gyürky Viktorne képviselője pedig úgy a szónyi vámon kívül fekvő szántó, mint a huszarlaktanya mögött elterülő homokos területnek egysegarárt negyszögölenként 100 mondd egy száz koronában jelölte meg, ami annyit jelent, hogy Gyürky Viktorne egy hold szántóföldért 160,000 koronát követel.

A tárgyaló bizottság többsége ezt a képtelen arat úzsoraárnak minősítette s a szóbanforgó gróf Gyürky-féle területekre a bizottság többsége 20, illetve 8 korona negyszögölenkénti arat hozott javaslatba.

Ez természetesen csak tájékoztató ár, amennyiben a valóságos arat egy vegyes bíróság fogja megállapítani.

Szóba került a vételár megállapításának 10 évre való elhalasztása is, amde a bizottság többsége a vételár azonnali megállapítása mellett foglalt állást.

Az iratok döntés végett az Országos Földbirtokrendező Birosághoz terjesztettek fel, amely — hisszük — hamarosan dönteni fog a tekintetben, — a megváltás elhalasztásuk-e 10 évre, vagy pedig a vegyes bíróság azonnali állapítsa meg a megváltási arat.

Ez ügyei kapcsolatban vetenénk a közérdek védelmet szolgáló uszagiói köteletségünk ellen, ha rea nem mutatnánk a gróf Gyürky Viktorne-féle uradalom különös eljárására.

Olvasóink bizonyára értesültek már arról, hogy volt képviselőnk hathatós támogatása mellett a kormány 4-5 millió koronát juttatott városunknak a menekültek részére szükséges lakások építésére.

A város vezetőségének az volt a terve, hogy ezen lakások céljaira gróf Gyürky Viktorne-től vásárolj telket — abban reménykedvén, hogy a szónyi 9000 holdas uradalom tulajdonosa az erre szükséges néhány holdnyi területet ha nem is ingyenesen, de legalább is jutányos aron fogja a városnak átengedni.

Az ansztokratikus egyenlőség ábrándjából kijózanodunk a folyton szédítőbb egyenlőtlenség terfoglalásán s visszamarad a valóság, a bűn a rossz, a nyomor, amelyből a megtisztult idealizmus emel föl, amely a sötétségből kitekintve Krisztusban pillanata meg az élet győzhetetlen királyát, „az utat, az igazságot és életet”. Nélküle az élet nagy hiányokat mutat. E hiányokat időnként drámai erővel érzik meg egyesek és a nagy társadalmak. Ilvenkor megrázó erővel érezzük, hogy Tőle minden kulturhaladás dacára sem tudunk szabadulni, hogy hozzá vissza kell térni, hogy vele kapcsolatba kell jutnunk s hogy ez a kapcsolat a mi szempontunkból a legfontosabb, a legszentebb, a legünnepelesebb kapcsolat.

A kereszt az ellentétekben fejlődő világ küzdelmének középpontján áll, egyik karját ide, a másikat oda terjesztve ki s a szenvedélyek heveben kiegvenlített, emberiséget, kölcsönös megértést hirdet. A kereszt földi és örök reményeink utmutatója. Utmutatása után elindulni nem lehet „kurzus” csupán, hanem szívvel-lelélekkel átítatott tettekben apopenzre váltott eleven kereszténység!

A tulajdonos azonban az ez irányú megkeresésre azt a választ adta, hogy miután a küszöbön álló föld-vagyonsvaltság során ugyis kell majd területet leadnia, — a jelzett célra semmi aron sem ad telket.

Jó! Mi a magantulajdon sérthetetlenlegének elvi alapján állunk s azt veljük, hogy a törvény korlátai között mindenki tetszése szerint rendelkezik vagyonával, — amde akkor, amikor köztudomás szerint az uradalomnak a háboru legegyszerűbb napraiban is száz holdakra rugó szántóföld el heverték parlagon, — értelmetlennek tartjuk, hogy miért zarkózik el valaki ily közérdekű ohaj teljesítése elől. Hiszen ha azt a néhány hold földet illo aron átenged, — legfeljebb néhány holddal kevesebb szántóta nem terem.

Az a képtelen ár pedig, amelyet a házhelyül kijelölt szántó-területeért kér, — egy kir. bíró elnöklése alatt működő bizottság előtt minősített úzsora-arnak!

Mind ezekhez hozzáfűzzük még, hogy az uradalom képviselője minden aron azt akarta, hogy a házhelyekre szükséges területek kizárólag a katonai kincstári területekből hasittassanak ki. A bizottság ezt a kérést a város képviselőinek azon érvelese után, hogy a kincstári területek, ha egyáltalán nélkülözhetőek, — legelső sorban városfejlesztési célokra szükségesek, — egyhangulag elvetette.

Tájékoztatólag megemlítsük még, hogy például Aimaszon és Ne... a klosterneuburgi apatság a... kantak és hadőzvegyeknek ingyen... hazhelyeket s a varmegye területén igen sok nagybirtokos 4-8 koron negyszögölenkénti arban engedte át a házhelyekre szükséges területet az arra igényjogosultaknak.

Küzdelem az iskoláért.

Sok bajunk van nekünk a komáromiaknak, de az az alapvető megiskoláink körül van a városags kulturbotrány. Mondjuk meg őszintén, hogy az, hadd hallak meg innen is az illetékes fülek is, hogy segítsenek. És hisszük, hogy segítenek, mert itt segíteni kell.

Komárom városa a béke-idő alatt erejét megnagadó áldozatok árán gondoskodott közoktatásügyi intézményekről, s olyan iskolai voltak, amilyenekkel Magyarországon keves város dicsekedhetett. Főgimnáziuma, polgári fiú- és leány iskolája, modern berendezésűek, elemi iskolái nagyok, kifogástalanok. Ez iskolák mind a csehek kezére kerültek s Csonka-Komáromban maradt egy egytantermes ref. iskola, egy háromtantermes r. kath. iskola és egy kéttantermes hegyközségi iskola. A kath. iskola három tantermében 500, a ref. iskola egy tantermében 160 tanköteles gyermek nyer oktatást. A pusztamonostori hegyközségi iskola a város beiterületén számításba nem jöhet. A polgári fiú- és leány iskola részére a hatóság egy 4 szobas lakást rekvirált, s e helyiségekben mintegy 200 tanuló nyer oktatást.

Ugy az elemi iskolák, mint a polgári iskola helyiségei szűkek, egészség-

zek, a szegények iránti érzékenység. Az erőszakos ember döbbentető 400 milliója fővárosunkba nem ennek a szellemi feljogásnak a rémületos himnusza-e a rongyokban tengődő és éhes gyomorral vergődő embertársak fölött?

Ki tudja meddig tart ez ábránd? A szociális világ fölő nem lehet helyezni az ansztokratika romantikus nemzetség uralmát! A szenvedést, a nyomort, a bűnt, a romlást, a pusztulás fogalmát a világból kiemelni — sajnos — sohasem sikerül. A világ utolsó szava a halál s ezen belül pedig nemcsak poezia és nyakig uszó élvezet, de test-lelket oló realis élet van.

Órultság a keresztben csak szenvedés, csak a gyöngeség diadalát, istenítést látni. A kereszt a szeretetnek istenítése, az életet uraló, s a megfeszített ajkairól elhangzott igéknek, az emberi egyenlőségnek, a közös testveriségnek az élet szellemi és anyagi javaihoz való egyforma jogosultságnak első keresztireliszítése. De az ő halálából támadtak föl új életre az eszmék s gyúrták és gyúrták át a társadalmakat a fejlődés szüntelen munkájában. Nekünk a kereszt az igazságért halálba rohano szeretet záloga, örökszép emléke!

telenek s a túltömöttség miatt nem csoda, hogy a járványoknak valóságos fészkei. Epp a járványok miatt a télen is az oktatás hónapokig szünetelt s a betegség az iskolás gyermekek közül több áldozatot is követelt.

A város polgarmestere és tanácsa kötelessége és felelőssége teljes tudatában többször felterjesztési intézett az illetékes minisztériumokhoz, s tekintettel arra, hogy a megcsönkített város anyagi helyzete új iskolák építését nem engedi meg — megjelölte a módot, amellyel az iskolák kérdése megoldható lenne. Kérte a honvédelmi és földművelésügyi kormányt, hogy az előbbi, számtalan modern épülettel bíró lovassági laktanya helyiségeiből, az utóbbi pedig a m. kir. méntelep épületéből engedjen át az iskolák részére néhány helyiséget. Ha most nem, csak néhány istálló, a melyek megfelelően átalakítva a célnak megfelelnek. Az előbbinél kiterő választ kapott, a földművelési kormány azonban kereken kifejtette, hogy sem a méntelep épületeit, sem annak istállóit nem engedi át, mert a lótenyésztési szempontok azt nem engedik.

Különösen a polgári iskolák elhelyezése volt égető s ezt sürgette a városi hatóság is, mert közben a kutaszminisztérium a komáromi polgári iskolának engedte át a kiürített kismartoni polg. iskola felszerelését — mely százezreket ér — azonban azon feltétellel, ha a város e teljes felszerelés részére megfelelő tantermetet biztosít. És mivel ez az említett elutasító rendelkezések miatt nem sikerült, a kutaszkormány a felszerelést más iskolának utalta ki, s felhívta a polgári iskolát, hogy a felszerelést azonnal szállítsa el — egy másik város iskolája részére. A minisztérium ez intézkedését főispánunk és a város képviselője Koranyi Frigyes közbenjárására sikerült ugyan megváltoztatni. — de a feltétel megmarad: s a megfelelő tantermekről gondoskodni kell — és pedig rövid időn belül, mert különben a teljes felszerelést más kapja meg — ami pedig a polg. iskolánk sirbatételét jelenti.

Az elemi iskolák kérdését talán sikerült a végtelen önfeláldozással működő egyháznak megoldani. A r. k. egyház iskoláit egy tanteremmel már kibővítette, a ref. egyház pedig nagy áldozatok árán megvásárolta az Erzsébet-terren levő u. n. Csetke-féle házakat, melyeket iskolává alakít át. Mindezek azonban csak ideiglenes megoldások, mert a tűzsufaltságot csak kis részben szüntetik meg. Szükség van egy modern több tantermes elemi iskolára is, s a remény erre megvan, amennyiben a kutaszkormány a kereskedelmi minisztériumban egy 4 tantermes vasuti iskola felállítását sürgeti, hogy ezáltal az egyházi iskolák tehermentesíthessenek.

A polgári iskolán azonban sürgősen és feltétlenül segíteni kell, ezt kívánja a tanulók, a szülők érdeke, s a tanárok érdeke is, kik csak óriási önfeláldozó munkával végezhetik a lehetetlen helyiségekben feladatukat. A magyar lótenyésztésnek mi is nagy hívei vagyunk, szeretjük a széplovakat, de mindennekfölött jobban szeretjük a gyermekeinket, mert szent és előbbre való egy egész-

séges, művelt magyar nemzedék nevelése, mint néhány paripának a kényelme — és mit ér a ló, ha nem lesz rá huszár!

A méntelepnek helyi-égeti, istállóit rövid időn belül felhasználhatók iennének iskola céljaira s a lótenyésztés sem szenvedne hátrányt, mert elhelyezhető lenne alkalmasabb helyen is, mint itt a demarkációs vonalon.

Itt, a csehek hatókörében nem méntelepre, hanem a kultúra világító fákijára van zűkség, amelynek fénye oda ragyogja eiszakított testvereinkre, hogy nekik a magyarság életében örök hitet adjon, — oda ragyogjon az elnyomókra, hogy lássák a mi kulturfőlényünket mindenkor.

Rendkívüli városi közgyűlés.

Városunk törvényhatósági bizottsága folyó hó 3-án hétfőn délután 3 órakor rendkívüli közgyűlésre jött össze, amelyen dr. Czobor Imre főispán elnökölt. Az elnöklő főispán napirend előtt kegyeletos szavakban emlékezett meg IV. Károly király elhunytáról és megemlítette azokat a rendelkezéseket, amelyeket a kormány ez alkalomból kiadott. Beszéde további folyamán hangsúlyozta, hogy itt volna a legelőbb ideje, hogy a pártszervevények elnémuljanak és minden magyar összefogva, kezük közé téve haladna az egységes uton, a közös uton, hogy a közös cél: Nagymagyarország visszaszerzését minél hamarabb elérhessük.

A főispán megnyitó beszéde után Alapi Gáspár főjegyző ismertette a tárgysorozat első pontját: Fried Kálmán és Fia komáromi cég kérelmet kapcsolatban Hajagos Andor helybeli építész hasonló tárgyú kérelmével. Mind a kettőn ahhoz kérték a város hozzájárulását, hogy a város tulajdonát képező Dunamederben kotrás munkát végeztesse. Ilyen módon mindegyik kérelmező 15—20 ezer köbméter kavicsot szándékozik kitermelni.

A városi tanács azt javasolta, hogy a közgyűlés adja meg mind a két kérelmezőnek az engedélyt a kotrás munkák végzésére; az engedély díja fejében mindegyik kérelmező köteles a kikotrando kavics minden köbmétere után 5 koronát fizetni, ez a díj azonban 50.000 koronánál kevesebb nem lehet. Ez az összeg a kotrás munkák megkezdése előtt a városi pénztárba befizetendő.

Lengyel Lajos bizottsági tag felszólalásában rámutatott arra, hogy magyar állampolgár az ezidő szerint cseh imperium alatt levő területen engedélyt nem kaphat. Véleménye szerint a két kérelmező közül csak az egyik kaphatja meg a kért engedélyt, azt indítványozza tehát, hogy a közgyűlés Hajagos Andor kérelmének adjon helyet, és a kitermelendő kavics köbmétere után fizetendő díjat állapítsa meg 1 koronában.

Szakáll Imre bizottsági tag is azon a véleményen van, hogy Hajagos Andor kérelmet kell teljesíteni.

Szenczy Mihály bizottsági tag arra a körülményre hívta fel a közgyűlés figyelmét, hogy a felső Dunán nincs teli kikötőnk. Ha ez a kotrás munkát a vasuti hidon felül a monostori Dunaágban végeztetnék, alapja lehetne egy teli kikötő megteremtésének, amelyre véleménye szerint a monostori Dunaág kiválóan alkalmas.

A tárggyal kapcsolatban hosszabb vita indult meg azon kérdés felett, hogy a kiközvezt rakpart kinek a tulajdona, a városé-e, amely igényt formál rá, avagy a magyar államé-e, és ez esetben a földművelésügyi, vagy pedig a kereskedelemügyi miniszter rendelkezik-e fölötte? A vitában, amelyet dr. Szabó Kálmán tiszteli fő-

jegyz. vezetett fölszínre, kivüle résztvettek Alapi Gáspár főjegyző, Szakáll Imre és Pungor Lajos bizottsági tagok. A kérdés érdemében döntés nem történt. Erre a kérdésre, amelynek rendezése nagyon kívánatos volna, még vissza térünk.

Végül a közgyűlés Lengyel Lajos bizottsági tag indítványát fogadta el és a kotrás munkálatok végzésére Hajagos Andor helybeli építésznek adott engedélyt, aki ezen engedély díja fejében a kitermelendő kavics minden köbmétere után 1 korona díjat tartozik a városi pénztárba befizetni.

A városi közgyűlés második tárgya a városi villanyüzem kibővítésének kérdése volt. Ezt a rendkívül fontos ügyet, amelynek sikeres megoldása évek múlva is nagy kihatással lesz városunk jövődjé fejlődésére, Hajda Jenő városi mérnök ismertette behatóan. Az általa előterjesztett tanácsjavaslat szerint a városi villanyüzemet kibővíti és áthelyezi a szivattyútelepre, ahol a hajtóerőt a szivógázmoztorral átalakítandó ott levő gép fogja biztosítani. Ezzel kapcsolatban az eddigi meglévő és ügyszőlővén teljesen hasznavehetlen vezeték is újáépítendő, illetőleg megfelelően kiesszeendő. A munkálatot a város házilag végzetteti, de a részletes tervek készítésére és a munkálatoknak a városi mérnöki hivatalal való együttes vezetésére specialista gépészmérnök szakértőt alkalmaz. A közgyűlés a munkálat kivételére 3.000.000 koronát irányzott elő és megbízta a városi tanácsot, hogy ennek az összegnek kollektív utján leendő felvételéről gondoskodjék. Végül fölhatalmazta a közgyűlést a tanácsot arra, hogy a katonai épületek világítására vonatkozólag a katonai kincstárral szerződést kössön. Az előadó részletesen megokolta javaslatát, amelynek előterjesztése után hosszabb vita indult meg, amelyben Mészáros Mihály, Papp Gábor, Szakáll Imre, Rüdiger István, Pungor Lajos bizottsági tagok és dr. Toóth Zsigmond h. polgármester vettek részt. Az előadó ismételt felszólalása után a közgyűlés egyhangulag a tanács javaslatát fogadta el.

Más tárgy nem lévén az elnöklő főispán a jegyzőkönyv hitelesítésére Papp Gábor és Rüdiger István bizottsági tagokat kérte fel és a közgyűlést 5 óra után berekesztette.

Választási mozgalmak.

Plakátok sokasága sejteti, hogy választások előtt állunk. Különböző színű papíron kisebb-nagyobb betűkkel más és más neveket olvashatunk: „Eljen a mi képviselőjelöltünk!” Körlevelekkel keresik fel a választókat, hogy ezáltal is tájékozást nyújtsanak a választási helyzet tisztá megismerésére. Érdekes és tartalmas nyílt levelet osztott szét a komáromi kerület egységes pártja Koranyi Frigyes báró támogatására. Közérdekű vonatkozásai szükségesse teszik, hogy közze adjuk lapunkban.

Komárom sz. kir. v. választóközönségéhez!

Míg egyanis más kerületek választópolgárai úgy pártállásukat, mint a jelölt személyét illetőleg tetszésük szerint követhetik meggyőzésüket, — addig a mi kezünk erkölcsileg kötve vannak.

Mi egy szegény, lerongyolódott, koldus város polgárai vagyunk, akiknek egyenesen leterdekünk, hogy a küszöbön álló nemzetgyűlési képviselőválasztásnál oly egyént válasszunk képviselőnké, akiben a sorsunkat kezében tartó kormány előtt befolyásos és hatalmas pártfogót nyerünk. Félre kell tehát tennünk mindenféle egyéni rokon- vagy ellenszenvet, barátságot, osztályérdeket s csupán szerencsétlen városunk jövőjére szabad gondolnunk.

Mert mi — tisztelt polgártársaink — jelenleg szűkebb hazánk második honalapításának korszakát éljük.

Hiszzen közülünk a legtöbbnek nincs még családi otthona sem! Polgártársaink

Tatai Közgazdasági Takarékpénztár r.-t. :: Telefon: Tata 48.

Vesz és elad külföldi pénzeket (valutákat) Bevalt amerikai és egyéb külföldi csekkeket. Átutalásokat eszközöl külföldre és megszállott területekre Betéteket elfogad kamatozásra

Kölcsönöket fojósít árukra, folyószámlára, betáblázásra, váltókra Áruosztály: gabona, termények, gyapju, tűzifa vétele és eladása.

A Trieszti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) komárommegyei főügynöksége.

SPORT.

A Testnevelési Tanács köréből. Értesítésünk szerint a helyi Testnevelési Tanács elé a tagok többsége indítványt terjeszt az uszástanulás kötelezővé tételére tárgyában. A javaslat szerint az ingyenes oktatás a Tanács rendelkezésé alá tartozó 12—21 éves ifjúságra szigorúan kötelező. Nők részére hasonló kurzust tervez a Tanács. A javaslatot a magunk részéről is a legmelegebben támogatjuk.

Sportközggyűlés. A Move Sportegyesület múlt számunkban említett III. évi rendes közgyűlését 12-én délután 6 órakor tartja a Társaskörben. A tárgysorozat legfontosabb pontja a szokásos választások és formasságokon kívül a Vasutas Sport Clubbal való egyesülés. Meghívók a tagoknak már kiküldettek. Hívatkoznak képviseletre a közgyűlést 12-én 18-án tartják meg. Reméljük, hogy a rég óta hajtott sporttársadalmi béke megteremtése és nem fognak el nem bírható akadályok górnálni.

A Move S E Húsvéti programja. Ma 9-én a Move I. b. csapata Tatán vendégszerepel, ahol a tatai Move I. b. csapatával barátságos mérkőzést játszik. A győzelemre helyi csapatunknak vannak jobb kilátásai.

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratokat a szerkesztősen nem ad vissza.

B...i. „Választási levelet” köszönettel vettük. aktuálisabb időben feltétlen közre adjuk.

Dixi. Vettük cikkét. Hasonló tárgyban előbb kapott közleményt hozunk a mai számban, de a kérdést állandóan felszínen tartva, jövő számunkban hozzuk cikkét. Köszönjük kéziratát, s kérjük szorgos munkásságát.

Munkatársainknak. A kéziratokat a húsvéti számba lehetőségek mellett, de legkésőbb szerdaig a szerkesztőségbe küldeni kérjük.

Kiadásért a szerkesztő felelős.

SIRCZ JÁNOS
 épület- és diszmu bádogos
 Komárom, Piac-tér (Kellner-féle ház)

Vállal: mindennemű épület-bádogos, vízvezeték- és légszusz-szerelési munkálatokat és javításokat. Raktáron tart mindennemű háztartási cikkeket és zománcdényeket :: Permetező, szénkénegezők legszakszerűbb javítása

Mindennemű hús áru kapható:
Hauzmann József
 hentes- és mészáros mesternél.

Sertés, borjú, marha, birka stb naponta vágva. :: Állandóan raktáron különféle felvágottak, szalonna és más vegyes hentesáru különlegességek. :: Pontos kiszolgálás!

Rakotta Sándor
 műszerész és mechanikai műhelye Komárom, Győri-utca 6. sz. Elvállal mőtor, varrógép, kerékpár és minden e szakmába vágó javítási munkát. — Kerékpárok és alkatrészek nagy raktára.

Háztartási cikkek, fűszerárak, konyhakerti és gazdasági vetőmagvak, vasárak, mezőgazdasági gépek stb a legolcsóbb naplárban kaphatók a

Hangyában,
 Komárom, Igmándi ut 13. sz.

„REKORD”
 fényképezési műterem
 Komáromváros, Igmándi-ut 12.

Gyermekfelvételek specialis művészettel. :: Fényképnagyítás szakszerű kezeléssel. :: Igazolványhoz fényképek olcsón és jutányosan készülnek. :: Felvételek bármily borús időben eszközölhetnek.

Értesítés.
 Van szerencsém a nagyérdemű fogyasztó közönséget értesíteni, hogy

hentes üzletemet
 Igmándi ut 10. szám alatt (bejárat a kapu alatt megnyitottam). Friss sertés húst, szalonnát, szalámit és különböző felvágottakat üzletemben állandóan tartok. Törekedni fogok a t vásárló közönség minden igényét kielégíteni. Kérem nagyrabec-ült támogatásukat

özv. Margl Sándorné
 hentes mester.

Halló! Asztalosok,
 üvegesek, festők, és mázoló forduljanak bizalommal **Borbély G.** festő és üveg stb. kereskedőhöz noi jutányosan szerezhetik be kellékeiket. Komárom, Igmándi-ut 23.

MARTON IMRE
 uri- és női cipész
 KOMÁROMUJVÁROS, Piac-tér.

Mindennemű

CIPŐK
 merték után, valamint készen raktárról a legjutányosabban és legrövidebb kiviteiben szállítanak

Mielőtt cipőt venne keresse le

LUPTÁK BÉLA
 cipőfelsőrész készítő
 Komárom, Piac-tér.

Olcsó és tartós cipők készülnék a legrövidebb kiviteiben

SÁRAI DEZSŐ
 uri- és női cipőműhelye
 Igmándi ut 5. szám alatt.

Komárom első temetkezési vállalat
 Igmándi ut 25

Raktáron: Érckoporsók
 Fakoporsók.
 Szemfedelek

és koszorúk nagy választékban. Exhumálás, hullaszállítás bármely irányban eszközölhetnek. — Temetéseket a legrövidebb időből a legdiszesebbig saját gyászokosimmal a legjutányosabban számítom

Ebédők, hálok izéses festőset mindennemű mázoló munkát,

:: címfestést ::
 a legszakszerűbb kiviteiben elvállal

CSIK GYÖRGY
 szobafestő, mázoló és címfestő.
 Komárom, Ország-út 81. sz.

I. é

K

MEG

egész fel év negy Egye

Fe

A eszmé

Ir

Jézus a kere egyikü rulta.

De

lalon.

rini — támadt

Fe

támadá

gy

hez kö

Ő élni emeli harmad diadal

A

á Halál

Eke

jelentős

ördés

a mi s

Az én

Hus

nes kale

időkből

szemben

a lelke

Hal

azon ker

Mostanáb

szereitel

egy sárga

nap — h

sárga sz

Nagyon s

Udvarunk

rózsáktól

naphossz

szélén tip

lly szép v

Egy fénye

gelen, am

gok, s cse

ismerős to

attól a jös

én tőlük o

köszöntem

jószívű öre

jús, hófehé

telt virágos

